

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 992/2022

05.10.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Ивана Станојковића, браниоца окривљеног ББ - адвоката Милета Крстића и браниоца окривљеног АА – адвоката Аземи Зијадина, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К 37/20 од 09.03.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.10.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Ивана Станојковића поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К 37/20 од 09.03.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Милета Крстића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К 37/20 од 09.03.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године.

III ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблагоприятан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Зијадина Аземиа, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К 37/20 од 09.03.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу К 37/20 од 09.03.2022. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33.КЗ и осуђени и то: окривљени АА на казну затвора у трајању од две године и новчану казну у износу од 200.000,00 динара, а окривљени ББ на казну затвора у трајању од једне године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара. Окривљени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка, док је оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених и пресуда Основног суда у Бујановцу К 37/20 од 09.03.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљених АА и ББ - адвокат Иван Станојковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи побијане пресуде и окривљене ослободи од оптужбе или укине пресуду Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године и предмет врати на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног ББ - адвокат Миле Крстић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 2) ЗКП, повреде члана 460. у вези члана 451. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног АА – адвокат Зијадин Аземи, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 74. став 1. тачка 1) ЗКП, битне повреде одредаба из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Ивана Станојковића је неоснован, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Милета Крстића недозвољен, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Зијадина Аземиа неблагоприятан.

Бранилац окривљених АА и ББ - адвокат Иван Станојковић захтев подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП из разлога што се правноснажне пресуде заснивају на доказу који се по закону не може користити у кривичном поступку и то на фотокопији признаница које је оштећени доставио и на којима је уписана сума која је наводно дата од стране оштећеног. Фотокопија признанице не може бити доказ јер ЗКП предвиђа исправу као доказ у кривичном поступку, али само исправу у оригиналу или овереној копији, никако фотокопији.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ се по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, из списка предмета произилази да суд није прихватио као доказ фотокопије признаница о предаји новца, што је и наведено на страни 15. првостепене пресуде, па имајући у виду наведено да писани доказ – фотокопије признаница нису ни коришћене у кривичном поступку који се водио против окривљених, нити је на њима заснована правноснажна пресуда, супротни наводи браниоца окривљених адвоката Ивана Станојковића којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП су од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани.

Адвокат Иван Станојковић захтев подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, међутим у образложењу наводи да се у конкретном случају не ради о кривичном делу превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33.КЗ, за које кривично дело су окривљени правноснажно осуђени, већ о кривичном делу давање мита из члана 368. КЗ у покушају у вези члана 30. КЗ, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ се по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Чланом 208. став 1. Кривичног законика („Служени Гласник РС“ бр. 72/09) прописано је да кривично дело превара врши онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини, док је ставом 4. истог члана прописан тежи облик овог кривичног дела који постоји ако је делом из става 1. и 2. овог члана прибављена противправна имовинска корист или је нанета штета у износу који прелази милион и петсто хиљада динара.

Према чињеничном опису у изреци правноснажне пресуде, окривљени АА и ББ су „... по претходном договору са умишљајем и у стању урачунљивости, у намери да себи прибаве противправну имовинску корист у износу преко 1.500.000,00 динара, лажним приказивањем чињенице, довели у заблуду оштећеног ... и истог навели да им на штету своје имовине исплати новац у износу од 15.000 евра и 1.300 долара, у динарској противвредности од 1.670.772,00 динара... при чему су били свесни забрањености свога дела и хтели његово извршење“, на начин, у време и месту ближе описаном у изреци правноснажне пресуде.

У овако описаним и утврђеним радњама окривљених АА и ББ стичу се сва обележја, како објективна, тако и субјективна, кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, па су стога супротни наводи браниоца окривљених, адвоката Ивана Станојковића којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Милета Крстића је недозвољен.

Бранилац окривљеног ББ - адвокат Миле Крстић захтев подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, као и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП са образложењем да изрека пресуде не садржи јасне разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, а дати разлози су нејасни и недовољни у погледу околности да је између окривљених постојао претходни договор за извршење предметног кривичног дела које им је стављено на терет. Поред наведеног, бранилац окривљеног истиче и повреду члана 460. став 1. у вези члана 451. став 1. ЗКП из разлога што другостепени суд није образложио свој став због чега није прихватио категоричне наводе оштећеног, који потврђује одбрану окривљеног да је био сведок и да му окривљени ништа не дугује. Како наведене повреде не представљају законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је захтев браниоца окривљеног ББ - адвоката Милета Крстића оцењен као недозвољен.

Захтев за заштиту законитости окривљеног АА – адвоката Зијадина Аземиа је неблаговремен.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да ће Врховни касациони суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако није поднет у року из члана 485. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је да због повреда тог законика (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4.) учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца ограничена правима окривљеног.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да је окривљеном АА, према доставници која се налази у списима предмета, пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 426/2022 од 26.07.2022. године, уредно достављена 04.08.2022. године, па је последњи дан рока за подношење захтева била субота 03.09.2022. године (нерадни дан) односно први наредни радни дан, 05.09.2022. године, а да је бранилац окривљеног – адвокат Аземи Зијадин захтев за заштиту законитости поднео Основном суду у Бујановцу дана 07.09.2022.године, а што произилази и из службеног печата Основног суда у Бујановцу, дакле након протека рока од 30 дана који је прописан одредбом члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Аземи Зијадина, оценио као неблаговремен, јер је поднет након законом прописаног рока.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Ивана Станојковића, Врховни касациони суд је тај захтев на основу члана 491. ЗКП одбио као неоснован, док је захтев за заштиту

законитости браниоца окривљеног ББ - адвоката Милета Крстића одбацио као недозвољен, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Аземи Зијадина одбацио као неблаговремен, на основу члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић